

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

***«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ»***

27–28 вересня 2024 року

Україна, Мукачево

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF THE SERVICE
ECONOMY: TOURISM, RECREATION AND COMMERCIAL
SERVICES**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
27–28 вересня 2024 року**

**Україна, Мукачево
2024**

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)С91

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)*

С91

Сучасні трансформації сервісної економіки: туризм, рекреація та комерційні послуги: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 27–28 вересня 2024 р.) /ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: МДУ, 2024. 130 с.

***Відповідальний за випуск:** Надія ГОБЛИК-МАРКОВИЧ – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

***Технічний редактор:** Надія КАМПОВ – старший викладач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д. психол. н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Маслиган О.О. – д.е.н., професор; Гоблик-Маркович Н.М. – к.е.н., доц.; Папп В.В. – д.е.н., професор; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Пугачевська К.Й. – к.е.н., доцент; Кампов Н.С. – ст. викладач.

У збірнику тез за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми сучасної трансформації сервісної економіки.

Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні погляди на пошук інноваційних ідей трансформації туризму, рекреації та інших послуг у постіндустріальній економіці; визначення стратегічних пріоритетів розвитку на регіональному та міжнародному рівнях.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari>

© Мукачівський державний університет, 2024

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2024

Катерина ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, управління
економічними процесами та туризму

Михайло ЙОВБАК

здобувач ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент»
Мукачівський державний університет

ЕКСПОРТНА СТРАТЕГІЯ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Успішна підприємницька діяльність на міжнародному ринку – це, насамперед, вірно обрана стратегія, чітко сформульовані місія, цілі та задачі підприємства. Саме це дозволить суб'єкту господарювання ефективно функціонувати на зовнішньому ринку, що в майбутньому призведе до зайняття ним певного положення на ринку та дасть можливість отримати додатковий прибуток.

У зовнішньоекономічній діяльності ключове значення належить експортній стратегії. Загострення конкурентної боротьби на світових товарних ринках та ринках послуг, а також зміни у структурі попиту зумовлюють перехід підприємств до більш продуманої політики ведення бізнесу, що передбачає впровадження в їхню діяльність стратегічного планування в усіх сферах господарювання. У той же час, варто відмітити, що експортна діяльність потребує особливо ретельного стратегічного планування, що обумовлено її багатогранністю та комплексністю в умовах інтернаціоналізації.

При дослідженні проблематики розробки експортної стратегії варто розглянути і питання організації експорту на підприємстві. Сучасні компанії активно використовують та удосконалюють системи різних напрямів управлінської діяльності з метою зростання довгострокової ефективності, тому створюють нові підрозділи, відділи або групи, які визначають довготермінові стратегії розвитку свого бізнесу та формують відповідні стратегічні системи. Стратегічний менеджмент забезпечує формування суттєвої переваги з-поміж конкурентів на ресурсних ринках, ринках споживачів та постачальників [2, с. 24]. Водночас показовими є результати дослідження, проведеного в межах проекту міжнародної співпраці ReACT4UA («Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі») «Форсайт для відновлення та розвитку українського експорту» у 2023 р.

На основі опитування 246 респондентів, зокрема 187 представників бізнесу різного масштабу та різних видів економічної діяльності, було ідентифіковано, що для організації експорту на підприємстві створено: експортний відділ (28% респондентів), окремий експорт-менеджер (27%), аутсорсинг функції експорту (4%), функція експорту делегована кластеру чи бізнес-об'єднанню (1%), окремий персонал відсутній (29%) [3].

Відповідно до особливостей стратегічного планування експортної діяльності можна ідентифікувати певні вимоги, дотримання яких забезпечить ефективну діяльність системи стратегічного планування [3]: кваліфікований

персонал, який має необхідні компетенції у сфері стратегічного планування та управління; система стратегічної інформації – збір та аналіз інформації, яка необхідна для ефективного планування експортної діяльності; система мотивації персоналу для розробки та впровадження експортної стратегії; спроможність керівників мислити стратегічно; система моніторингу та стратегічного контролю при реалізації експортної стратегії; стратегічне планування повинно включати оперативне планування; принцип безперервності процесу стратегічного планування; використання сучасних методів і підходів при здійсненні стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності.

Проведене дослідження дозволило визначити, що ефективна діяльність підприємства на зовнішніх ринках є неможливою без впровадження процесу стратегічного планування експортної діяльності. Незважаючи на повномасштабне вторгнення загальні принципи стратегічного планування не зазнали змін, і вітчизняні підприємства у своїй діяльності враховують міжнародні бізнес-стандарти і вимоги, що задає світова економіка. Разом з тим, у процесі планування у епоху турбулентності зросла потреба у внесенні коректив до планів значно частіше, аніж раніше. В умовах військового стану та активізації міжнародного співробітництва в рамках інтеграційних процесів до ЄС при розробці експортної стратегії важливо адаптувати структуру управління до сучасних умов виходу на зовнішні ринки. Окрім того, в сучасних умовах господарювання експортна стратегія суб'єктів господарювання повинна формуватися на основі взаємоузгодження інтересів бізнесу і держави, що також значною мірою ускладнює процес оптимального вибору напрямів розвитку серед альтернативних варіантів.

Список використаних джерел

1. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник. Харків: ХНУВС, 2021. 208 с.
2. Форсайт для відновлення та розвитку українського експорту. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-07/ukrainian_export
3. Євтушенко В. А., Ляшевська В. І., Чупринюк Ю. В. Дослідження та вдосконалення стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 23–29. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-23-29>

Маріанна СТЕГНЕЙ,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки та фінансів,

Віталій БАБИДОРІЧ,

здобувач ОС «Магістр» спеціальності 051 Економіка
Мукачівський державний університет

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ЗРОСТАННЯ

В сучасному світі, де все гостріше постає проблема гармонійного

Карабелеш Станіслав. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	38
Кашин Артем, Проскура Володимир. ОЦІНКИ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ВЗАЄМОДІЇ ФАКТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРА	40
Кірман Крістіна. ПРОГРАМНИЙ ТА ПРОЄКТНИЙ ПІДХОДИ У СФЕРІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	43
Ковач Віталій, Медвідь Лариса. ТРАНСПОРТ І ЛОГІСТИКА ЯК ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКИХ ПОСЛУГ	45
Маркова Евеліна. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИКИ ДАНИХ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ БІЗНЕСОМ	47
Микуланинець Світлана, Іванчик Станіслав. КРОСКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	48
Пап Василь, Бошота Неля, Кеменяш Іван. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	50
Попович Олеся. ЗАГРОЗИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	52
Попович Олеся, Максим Гога. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	54
Пугачевська Катерина. ІНСТРУМЕНТАРІЙ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	56
Катерина Пугачевська, Михайло Йовбак. ЕКСПОРТНА СТРАТЕГІЯ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	58
Стегней Маріанна, Бабидорич Віталій. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ЗРОСТАННЯ	59

СЕКЦІЯ 4. СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ: ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Гоблик-Маркович Надія, Сімакова Валерія. ВПРОВАДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТРАТЕГІЮ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	62
Головко Ольга, Химич Тетяна. ГНУЧКІСТЬ – КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР УСПІХУ СУЧАСНОГО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	64
Дудник Світлана. ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В ГОТЕЛЬНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	67
Лисичкін Володимир, Удворгелі Лариса. ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	69
Ляхов Микола, Удворгелі Лариса. ВИКОРИСТАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ЯК НАПРЯМУ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ	71
Молнар-Бабіля Джосія, Оксана Грицак. АНАЛІЗ СТАНУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ	73

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>